

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor

dermatovenerologie

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2012. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v části 98 ze dne 26.9.2011, formou vyhlášky č. 275/2011 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvem. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o zdravotnických zařízeních a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňují samostatně všechna dermatovenerologická oddělení včetně dětských kožních pracovišť a ambulantních částí nemocnic (dále ZJ). Vyplňování se týká všech zdravotnických zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: výkaz doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb. ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 - správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 - poskytování důvěrných statistických údajů a § 25 - správní delikty).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru universální matice (tabulky) pro zpracování počítačem. **Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje. V případě nulového údaje se do příslušné kolonky na papírovém formuláři uvede pomlčka „-“.**

Oddíl I Pracovníci ve zdravotnictví.

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vyhláška MZ ČSR č. 77/1981 Sb. byla zrušena v červnu 2004 (vyhláškou č. 393/2004 Sb.).

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz (NZIS).

- sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.
- sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní pracovníci na oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.
- ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.
- ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

V zařízeních, kde není pro **ambulantní část lůžkového oddělení** stanovena výše úvazku lékaře nebo dalšího personálu a tito docházejí z lůžkové části oddělení, se při výpočtu úvazku vychází z ordinační doby ambulantního pracoviště a počtu pracovníků, kteří obvykle současně zajišťují ambulantní péči.

To znamená:

- **do počtu fyzických osob** se podle požadovaných kategorií vykáží všichni, kteří zabezpečují chod daného ambulantního pracoviště a v ordinaci se stírají,
- **do přepočtených počtů** se úvazek vypočte podle počtu hodin, po které je ambulantní pracoviště za týden provozováno a počtu osob zajišťujících ambulantní péči.

Poznámka: Upozorňujeme však, že je třeba zachovat návaznost vykazování počtu úvazků na tomto výkaze a počtu vykázaných úvazků na výkaze L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu ZZ a jeho využití za příslušné oddělení. Součet úvazků v jednotlivých kategoriích vykázaných na obou výkazech musí odpovídat celkovým úvazkům pracovníků oddělení.

- ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek)
Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky. Pracují tedy buď:
- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),
 - na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),
 - jako spolupracující rodinný příslušník,
 - fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce
- ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:
- $$= \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

- ř. 21, sl. 1 - počet ošetření - vyšetření celkem
Za jedno ošetření (vyšetření) se považuje soubor všech výkonů provedených při ošetření jedné fyzické osoby na téže oddělení (pracovišti) při jedné návštěvě pacienta. Výkony provádí lékař nebo zdravotní sestra podle pokynů lékaře.
- ř. 22, sl. 1 - počet léčených osob celkem = počet unicitních rodných čísel za rok
Jde o celkový počet osob kožního (dermatovenerologického) oddělení, které byly alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeny (tj. jde o tzv. počet prvních ošetření - vyšetření v roce a každý pacient je započten pouze jedenkrát). Pokud jsou osoby léčené a v kontrole se odstěhují, jsou povinny přihlásit se k dalšímu léčení v místě nového bydliště (zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů - § 53). Dermatovenerologické pracoviště, kde byl pacient dosud v péči, oznámí příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví změnu bydliště pacienta s pohlavní chorobou. Dermatovenerologické pracoviště, kde bude pacient dále léčen, si od zdravotnického pracoviště, které mělo pacienta dosud v péči, vyžádá jeho dokumentaci.
- ř. 22 až 28, sl. 2 ze sl. 1 muži
- ř. 22 až 28, sl. 3 ze sl. 1 ženy
- ř. 22 až 27, sl. 4 ze sl. 1 - ve věku od narození do posledního dne před 20. narozeninami
- ř. 22 až 27, sl. 5 ze sl. 1 - ve věku od 20 let do posledního dne před 65. narozeninami
- ř. 22 až 27, sl. 6 ze sl. 1 - ve věku od 65 let a starší
- ř. 23, z ř. 22 celkový počet léčených pacientů pro parazitární onemocnění (dg. B85-B89), za které bylo vystaveno povinné „Hlášení infekční nemoci“.
- ř. 24, z ř. 22 uvádí celkový počet léčených pacientů s kožními nemocemi z povolání (dg. B35-B49, L23, L24, L25), za které bylo vystaveno „Hlášení nemoci z povolání, ohrožení nemocí z povolání“, a to včetně nově navrhovaných pacientů.

- ř. 25, z ř. 22 celkový počet pacientů léčených pro pohlavně přenosné choroby (dg. A50-A53, A54, A55, A57), za které bylo vystaveno povinné hlášení „Hlášení pohlavní nemoci“ a ostatní pohlavně přenosné choroby (dg. A56, A58-A60, A63, A64).
- ř. 26, z ř. 22 celkový počet léčených HIV pozitivních pacientů a pacientů s onemocněním AIDS (dg. B20-B24).
- ř. 27, z ř. 22 celkový počet léčených pacientů s novotvory (dg. C43, C44, C84, C85, D00-D09), kteří jsou dispenzarizováni a evidováni v Národním onkologickém registru (NOR).
- ř. 28, sl. 1 počet provedených jednodenních chirurgií.
Jednodenní péči se rozumí způsob poskytování ambulantní zdravotní péče v případech, kdy zdravotní stav nemocného nevyžaduje ústavní péči a provedené zdravotní výkony umožňují propuštění pacienta ve stabilizovaném stavu v době kratší než 24 hodin. Zahrnuje jednorázová neopakovaná, plánovaná i neplánovaná náročnější vyšetření či ošetření pacienta s chronickým či akutním onemocněním nebo ošetření opakovaná v rámci jednodenních navazujících pobytů především u chronických onemocnění při stejné základní diagnóze nebo souboru diagnóz. Poskytování této zdravotní péče je známo také pod pojmy: Tagesklinik, One day care, One day surgery.

Oddíl III. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

Jde o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Jednotkou zjišťování je vybraná diagnóza (viz MKN-10). Podmínky a rozsah dispenzární péče stanoví:

- zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde se v § 31 odst. 2 uvádí, že pojištěnce do dispenzární péče zařazuje podle odborných kritérií jeho registrující lékař, který odpovídá za účelnost a koordinaci dispenzární péče. Pojištěnec může být dispenzarizován pro jednu diagnózu pouze u jednoho ošetřujícího lékaře
 - vyhláška MZ ČR č. 386/2007 Sb., kterou se stanoví nemoci, u nichž se poskytuje dispenzární péče, časové rozmezí dispenzárních prohlídek a označení specializace dispenzarizujícího lékaře.
- V souladu se zákonem o statistické službě jsou dále sledována ve výkaze další závažná a chronická onemocnění. U uvedeného počtu sledovaných pacientů pro vybraná onemocnění se předpokládá, že se tito pacienti s onemocněním soustavně léčí a dochází na pravidelnou kontrolu zpravidla alespoň jednou ročně. Každý sledovaný pacient by měl být pro příslušnou diagnózu uváděn pouze jedním zdravotnickým zařízením stejného oboru.

V tomto oddíle se sledují pacienti pro vybranou diagnózu, a to dle pohlaví a věku.

- sl. 1 celkový počet pacientů s vybranou diagnózou dle pohlaví

- sl. 2 ze sl. 1 - ve věku od narození do posledního dne před 15. narozeninami
- sl. 3 ze sl. 1 - ve věku od 15 let do posledního dne před 20. narozeninami
- sl. 4 ze sl. 1 - ve věku od 20 let do posledního dne před 65. narozeninami
- sl. 5 ze sl. 1 - ve věku od 65 let a starší
- sl. 6 jedná se o pacienty (ze sl. 1) s nově zjištěným onemocněním ve sledovaném roce
- ř. 41, ř. 42 počet pacientů léčených pro psoriázu (dg. L40.-) ve sledovaném roce.
- ř. 43, ř. 44 počet pacientů léčených pro atopickou dermatitidu (dg. L20.-) ve sledovaném roce.
- ř. 45, ř. 46 počet léčených pacientů se sexuálně přenosným chlamydiovým onemocněním (dg. A56) v průběhu sledovaného roku, kteří jsou zahrnuti v oddíle III. ř. 25.

Oddíl IV. Doplnující údaje

Uvádějí se pouze přístroje, které byly ve sledovaném roce v provozu.

Ostatní ordinace, které s přístrojem pracují, vykáží pouze počet výkonů na něm provedených a zároveň v komentáři uvedou identifikaci pracoviště – vlastníka přístroje. Každá ordinace (oddělení, pracoviště) vykáže jen svoje výkony.

- ř. 71, sl. 1 počet mikroskopů celkem
- ř. 72, sl. 1 počet přístrojů pro fotodynamickou terapii celkem
- ř. 73, sl. 1 počet přístrojů pro celkovou fototerapii celkem např. UVA, UVB - nepatří sem horské slunce
- ř. 74, sl. 1 počet vysokovýkonných laserů celkem, vysoko-výkonný laser je laser operační!
- ř. 75, sl. 1 počet kryokauterů, termokauterů a přístrojů pro diatermokoagulaci celkem
- ř. 76, sl. 1 počet přístrojů pro vyšetření cév ultrazvukem celkem
- ř. 77, sl. 1 počet pletysmografů celkem
- ř. 71 až 77
- sl. 2 počet provedených výkonů na příslušném přístroji v průběhu sledovaného roku, např. jedna tkáň se sleduje na preparátu barveném a nebarveném - vykáží se 2 výkony (2 vyhodnocené preparáty), tzn. 1 výkon = 1 vyhodnocený preparát.
- sl. 3 počet pacientů, u kterých bylo v průběhu sledovaného roku provedeno vyšetření či ošetření prostřednictvím přístroje uvedeného v příslušném řádku. Každý pacient je u daného přístroje uveden pouze jednou.

Vazby:

Oddíl I.

ř. 14 alespoň jeden sl. $\neq 0$

Pokud je v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 $\neq 0$, pak ř. 11 $\neq 0$ ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 \geq ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 21 a 22, sl. 1 $\neq 0$

ř. 21, sl. 1 \geq ř. 22, sl. 1

ř. 21, sl. 1 \geq ř. 28, sl. 1

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3, týká se ř. 22 až 28

sl. 1 = sl. 4 + sl. 5 + sl. 6, týká se ř. 22 až 27

ř. 22, sl. 1 $>$ (ř. 23 + ř. 24 + ř. 25 + ř. 26 + ř. 27), sl. 1

ř. 25, sl. 1 \geq (ř. 45 + ř. 46), sl. 1

Oddíl III.

sl. 1 \geq sl. 6, týká se ř. 41 až 46

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4 + sl. 5, týká se ř. 41 až 46

Oddíl IV.

Pokud je v odd. IV. vyplněn v kterémkoliv řádku sl. 2, musí být v tomto řádku vyplněn i sl. 3 a naopak, týká se ř. 71 až 77.

sl. 2 \geq sl. 3, týká se ř. 71 až 77